

előségi m.
1891. sz. a.
li ármenté-
zség határa-
ezve a kisa-
a tárgyalás
10 óraker
ázánál fog

ekelt felek,
yaláson an-
ninthogy a
egállapítás
ároz, ha az
em jelenik

összeírás
közszemlére

1904. évi

zottság.

távol:

ké,

pán.

839-1.1

ivonata.

mint tkvi
em folytán
1054 kor.
évi január
korona 30
ona 90 fill.
költségek
i 60 t.-c.
értelmében
its Miléva
rásbírósg
ban fekvő
358. számu

házhelyre

II. oszt.

előre 362
elrendeli s
feltételeket

enta köz-
mber hó
fog meg-
telekkönyvi
ségben ki-
lek mellett:

ingatlanok
ak adatni.
tartoznak
készpénz-
papirokbán

szepember
mint tkvi
Tóth,
járásbíró.

ok.
t kiadó
ari zárt
ból álló
rezetve,

3 utcai.

ekhelyi-

ilágítás

kel. ==

osnőnél

yná.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleisz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 óraker.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 267. szám.

Kedd, november 22.

„Hogy a harang felkelhessen, szét kell törni a formát.”

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, november 21.

Megvitták a nagy csatát, a nappal győztesen törni át az éjszakát.

A német költő eme szavai jellemzik legjobban az új parlamenti helyzetet, melyet a többség erélyes magaösszeszedése teremtett. A többség rálépett az egyedül lehetséges útra, hogy teljesítse azt a szent, a nemzetétől a választásoknál reá rótt kötelességet, hogy mindenkor neki kell hirdetnie és keresztülvinnie a nemzeti akaratot.

Éveken át engedte, hogy az ellenzék eltorlaszolja előtte ezt az utat és ez az ellenzék nem ismért jobbat, nem ismért tisztességesebbet, mint hogy egy gyalázatos külföldi példa gyalázatos utánzásával a parlamentnek minden törvényhozási megnyilatkozását megakadályozza. Ha csak egy ember is lenne az ellenzéken, melynek sok tagja eddig legalább elismerte annak szükségességét, hogy a házszabályokat módosítani kell, ha csak egy állna elő és merészt állítani, hogy ő képes lett volna más módon elérni azt az eredményt, melyet a múlt éjjel a többség lelkesültsége elért, de ha egyuttal garanciákat is tudna nyújtani, hogy az ő módszere szerint ez az eredmény nem maradna ki, akkor talán lehetne arról beszélni, hogy a jelen esetben fölösleges kényszert gyakoroltak.

De nincs egyetlen egy sem, aki ilyen állítást igazságossággal és lelkiismeretességgel tenni merne, képes lenne, mert hisz Tisza éppen az egész ellenzékét meghevítta, hogy jöjjenek a bizottságba és ott tegyék meg javaslataikat a házszabályok módosításához. Minthogy ezt nem akarták, minthogy egyetlen ellenzéki vezér sem volt hajlandó egyáltalán még bizottság kiküldésére sem, ez azt bizonyítja, hogy egyrészt nem akarták komolyan az általuk azelőtt szükségesnek mondott módosítást,

másrészt nem voltak tisztában, hogy minő módosításokat kell tenni és mi módon.

Még abba a minimumba sem mentek bele, melyet Tisza gróf indítványozott, még a már előre ideiglenesnek hirdetett változtatáshoz sem adták beleegyezésüket, folyton a szólásszabadság megsértéséről, az alkotmány veszedelméről szavaltak, holott nyilvánvaló, hogy a szólásszabadságot minden szervező törvénynél a legszélsőbb mértékben meg fogják óvni, hogy csak a költségvetés elintézésére lesz záros határidő, hogy tehát minden más alkalomra a legteljesebb mértékben fennmarad még az obstrukció lehetősége is.

Minden más állítás egyszerűen ferdtetés, a közvélemény alacsony félrevezetése, csak hogy a közvélemény ama szinte utcai gyermekhez ilő események által, melyek a Házban történtek és a parlamentárizmus tekintélyét bemocskolták, nem engedi magát félrevezettetni, miután eléggé fel van világosítva az ellenzék szándékai felől.

„Hogy a harang felkelhessen, szét kell törni a formát”, — ennél több nem történt. Azt a fájdalmas bizonyítékot állították a nemzet elé, hogy a létező házszabályok formáját nem lehet tovább fenntartani, hogy a további fennállás költségei a parlamentárizmus megsemmisülése, a magyar nép erkölcsi, anyagi, gazdasági, nemzeti megsemmisülése lenne. A harang, mely most fölkel a formából, mindjárt első hangjaival hirdetni fogja, hogy mostantól fogva szabad a nemzet akarata, mely a parlamentáris formában fog megnyilatkozhatni, hogy Magyarország szabad fejlődését nem fogják megakadályozni a gondtalan, könnyelmű, léha önzés aljas csinytevései.
L. L.

Angol lapok a házszabályrevízióról. A „Times” után ime megnyilatkozik Londonnak második hatalmas nagy lapja is, a „Morning Post”, amely a magyar házszabályrevízióról irt vezércikkében azt írja, hogy „a modern parlamentekben a szóáradat abszolút szabadságának bizonyos megszorítása

szükséges, ha azt akarjuk, hogy a parlamentek mindjobban szaporodó munkájukat elvégezzék. Ennek szükségét Britániában már régen belátták s újabbban Olaszországban is gátat vetettek a szólásszabadságnak, még pedig jó eredménnyel...

Apponyi aggodalma e reformmal szemben pusztán a képzeletben létezik. Mert a parlamenti tárgyalások módjának megfelelő reformja, mint azt minden politikus tudja, az egyedüli eszköz, melynek segítségével nagy törvényhozó testületek remélhetik, hogy megbirkózhatsanak a modern idők változásai felytán megszaporodott munkával. Az egész parlamentnek szabadsága s munkaképessége sokkal fontosabb, mint az egyes szónokok szabadsága. Tisza ezt az igazságot felismerte. Reméljük, hogy elég erős lesz megvalósítani azokat a reformokat, amelyek a logikus és praktikus folyamánai ez igazság felismerésének.”

Igy gondolkoznak Angolország leghatalmasabb lapjai a nálunk lefolyt parlamenti harcokról, így gondolkozik Angliában a művelt politikai közönség is. A magyar ellenzék tehát tudja meg, hogy Európának művelt közvéleménye nincsen a részén és harcat Tisza ellen éppen ottan nem értik és nem helyeselik, ahol eddig előszeretettel és elismeréssel irtak és beszéltek a magyar politikusok nagy hivatottságáról és a magyar parlament nagyfoku politikai érettségéről.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedd és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. Kádfürdő egész nap nyitva marad.

— Tanácsülés. Nagybecskerek város tanácsa ma délután 3 óraker dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen hozott fontosabb határozatokat lapunk holnapi számában közöljük.

— Ipartestületi ülés. A nagybecskereki ipartestületi előjáróság békéltető bizottsága ma este 6 óraker ülést tart, a melyen több panaszos ügy kerül elintézés alá. Csütörtökön délelőtt az ipartestület tart ülést.

A „TORONTÁL” tárcája.

A félelem.

Poirson hadnagy beszélt:

Canrobert tábornagy egyszer a Comédie-Francaise előcsarnokában beszélgetett a színháznak egyik elsőrangú művészdőjével. A társalgás folyamán a művésznő egyszer csak azzal a kérdéssel fordult felé, hogy félt-e valaha.

— Mi az „félni”? — kérdezte Canrobert.

A színésznő erre egy épp arra haladó urhoz fordult s megkérte, hozzon egy szótárt Canrobert tábornagy számára, aki nem ismeri a félelem szót.

— Azt mondják, — folytatá Poirson hadnagy — hogy ez az adoma hiteles. Megvallom, a tábornagy kérdését, ha nem is valószínűtlennek, de legalább is különösnek tartom. Nem akarom ugyan kétségbevonni az ő bátorságát, de szerintem még a legbátrabb emberek, a hősök és mártírok is ismérték a félelmet. Némelyek talán csak egyszer, az első csatában, mikor a

fülük mellett fütült el a golyó, mikor egyszerre szembeálltak az ellenséggel... Lehet, hogy akkor örökre elnyomták magukban ezt az érzést, de egyszer mégis csak érezték. Mások ellenben sohasem szabadultak meg tőle s mindig újra le kellett önmagukban küzdeniük. S higyjék meg, hogy ezért őszintén csodálom őket. A félelmet talán Bayard is ismerte, pedig félelem nélküli lovagnak hívták. Senki nem állíthatja önmagáról, hogy meg van kímélve ettől a rettenetes érzelmétől, mely elfogja az ember egész valóját, megmarkolja az idegeit s akaratlan bábba teszi.

Én magam is, ki végigharcoltam a tonkingi, dahomeyi és madagaszkári háborukat, aki végigéltem az 1870-iki katasztrófákat, ki nem remegtem egyetlen csatában sem, tapasztaltam ezt a félelmet s éppen a legkülönösebb és legkínosabb körülmények közt.

A tonkingi hadjáratból tértem vissza s a láz s a mindenféle fáradalom annyira kimerített, hogy mikor Toulonba értem, hatheti szabadságot kértem és kaptam az egészségem helyreállítására. A családomhoz akartam utazni Seine-et-Oise megyébe, de előbb Párisban akartam tölteni egy

napot, hogy találkozzam gyermekkori barátaimmal, kiket oly régóta nem láttam.

A hogy megérkeztem, egyszerű kis kézi podgyászommal szobát béreltem egy nagyobbféle szállóban, nem messze a boulevardtól. Egész napomat sétálással és látogatással töltöttem, ebédre voltam hivatalos, este pedig színházba mentem, úgy hogy késő éjjel értem haza. Fáradt lévén, azonnal lefeküdtem s régi katonai szokásom szerint, éjjeleimet sátor alatt szokván eltölteni, elhatároztam, hogy elalvás előtt még egy cigarettát szívok el.

Kényelmesen hanyatt feküdtem, kék karikákat fújtam a mennyezet felé, bámultam a füst szeszélyes rajzait, elábrándoztam a jövőmről s enyémről gondolkodtam, kiket nemsokára megláthatok.

Az álom már majd elnyomott. Cigarettaimat a földre ejtettem s attól félvén, hogy tűz támadhat, gépiesen megmozdultam, hogy fölveszem... mikor egyszerre csak egy kezet látok az ágy alatt, egy szőrös, zsigeres kezet, mely lassan kinyulik, a cigarettát megfogja s eloltja.

Mindjárt fölfogtam a helyzetet. Gyilkos

ÁLLANDÓ

nagy választék női felöltők, raglan, havelok, kabátok és gallérokban a legújabb divat szerint.

Saját műhelyben készült

férfi és gyermek öltönyök és felöltők, rövid bundás kabátok, városi és utazó bundák, szörme gallérok, stóla, boa, muff és minden szűcsmunkák.

Telefon 141.

Telefon 141.

Kovács Gedeon Nagybecskerek.

Szabó- és szűcsműhely a házbán.

— **Erzsébet királyné emléke.** Erzsébet királyné emlékének a nagybecskereki zárdában is szép ünneppel ülték meg. Az ünnep a következő programmal folyt le: 1. Kölcsey-Hymnus. Karének, harmoniumon kísérté Hegedűs R. III. polg. t. 2. Haller. „Introdukcio”. Zongorán előadja Riegler M. és Borcsics M. III. polg. t. 3. „Ünnepi beszéd”. Mondotta Kluge S. III. polg. t. 4. Broga. „Angyalok éneke”. Énekelte Ginter M. és Weiszgerber M., zongorán kísérté Szávits M., hegedűn Kolos J. 5. „Erzsébet királyné”. Szavaltá Zachariás J. IV. polg. t. 6. Alkalmi beszéd. 7. „Könyeztetek” Szögedy Endrétől. Énekelte a III. polg., zongorán kísérté Rádd Ilma. 8. Hofer E. „Áhitat”. Harmoniumon és zongorán előadta Iliyevits Jolán és Eisner. 9. Pósa L. „A gödöllői erdő”. Szavaltá Hollaender M. IV. polg. t. 10. Leibach. „Gyászhangok”. Zongorán előadta Rádd J. III. polg. t. 11. Várady A. „Erzsébet királyné”. Szavaltá Makk M. III. polg. t. 12. Gáll A. „Ima”. Énekelte a III. és IV. polg., zongorán kísérté Gintner M., harmoniumon Kaufmann A.

— **Délmagyarország kulturálnépe.** A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület, a mely a múlt évben alakult meg Szegeden országos részvétellel, másodéves rendes közgyűlését december hó 11-én Temesvárott tartja meg. Temesvár nagy ünnepélyességgel fogadja és üdvözli a Dmke-t. A hatóság maga fényes vendéglátást rendez a D. M. K. E. tagjai részére. Egyébként a D. M. K. E. elnöke, Rónay Jenő ny. főispán a december 11-iki közgyűlésre szóló hivatalos meghívók kibocsátását már megkezdte. A kulturális ünnepély két napig fog tartani. December hó 10-én Temesvárra érkeznek a Dmke tagjai. Ennek a napnak a programja a következő:

December 10-én d. u. a D. M. K. E. elnöksége, továbbá Arad-, Bács-Bodrogh-, Békés-, Csanád-, Csongrád-, Krassó-Szörény-, Temes- és Torontálmegyei területeiről érkező egyesületi tagok fogadtatása a vasutnál és azoknak részben magánházaiknál való elszállásolása. D. u. 3 órakor a D. M. K. E. választmányának, 4 órakor pedig a Dmke igazgatóságának gyűlése a városi széképületben. Este 7 órakor díszelőadás a színházban. Vendégeknak a város által fenntartott helyek. Este 9 órakor ismerkedési estély a városi Vigadó épületében.

December hó 11-én reggel Temesvár szab. kir. város kulturális intézményének megtekintése. D. e. fél 11 órakor lakoma a városi Vigadó épületében. (Egy teríték ára 5 kor.) D. u. 5 órakor az Arany János-társaság irodalmi estélye.

A közgyűlés napirendje: Ünnepi beszéd, tartja Rákosi Jenő. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére négy egyesületi tag kiküldése. Az egyesület 1905. évi költségvetésének megállapítása. Bizottság kiküldése, az alapszabályoknak netán szükséges módosítása tekintetében kidolgozandó javaslat elkészítése okából. A jövő évi közgyűlés helyének megjelölése. Indítványok, melyek az alapszabályok 20. §-a értelmében az elnökséghez a közgyűlést megelőzőleg 14 nappal előbb beadattak. Záró beszéd. Az igazgatóság a közgyűlést megelőző napon 1904. december hó 10-én d. u. 4 órakor Temesvár színházában ülést tart, hogy a közgyűlés tárgyát előkészítse. A meg-

hívón az elnökség a következő figyelmeztetést teszi közzé:

Figyelmeztetés! Mindazokat az egyesületi tagokat, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, tisztelettel fölkérjük, hogy elhatározásukat a D. M. K. E. főtitkári hivatalánál (Szeged, Arany János-utca 3. sz.) december hó 4-ig bejelenteni sziveskedjenek. A Dmke közgyűlésén résztvevő egyesületi tagok számára a m. kir. kereskedelmi miniszterium gyorsvonatokra is érvényes bírói kedvezményes utazási igazolványokat engedélyezett, melyekkel a tagok és családjaik a második osztály megfizetésével az I. osztályon, a harmadik osztály megfizetésével a II. osztályon utazhatnak.

— **Esküvő.** Pilis-szántói Jurkovic Othmár kedves és szeretetreméltó leányát Emmi, folyó évi november hó 26-án vezeti oltárhoz bisztrai Balku Gyula, gróf Nákó Sándor nagybirtokos uradalmi intézője.

— **Pacha István ünneplése.** Megemlékeztünk már arról, hogy Pacha István, nagyszentmiklósi róm. kath. plébánost a királyi kegy apátta léptette elő. Ez alkalomból a napokban Pacha Istvánnak Temesvárról való hazautaztában a nagyszentmiklósi vasúti állomáson olyan lelkes ovációt rendeztek, amely minden részletében magán viselte a szeretetnek bélyegét. A vasúti perront teljesen ellepte az ünneplők serege s az új apát a meglepetéstől érzékenyülve szállott ki a vasúti kocsiából. A róm. katolikus egyház kegyura: gróf Nákó Sándor főrendiházi tag elsőnek üdvözölte az installált apátot. Az éljenzés csillapultával Pacha István meghatottsággal köszönte meg a kitüntető ovációt s a jelen voltak mindegyikével kezét szorított. Ezután a menét a városba hajtott.

— **A kaszinóból.** A nagybecskereki kaszinótársulat Franz J. L. elnöklésével tartott legutóbbi ülésén új tagokul felvette Szekeres Ernőt, Szabó Bertalant, Mattanovics Adolfot és Lendvay Mártont.

— **Halálozás.** Mint öszinte részvétellel értesülünk, egyik köztisztviselőnek örvendő patricius-családunkat mély gyász érte: nemes Filkovié Pál nyugalmazott városi pénztári számtiszt tegnap este 67 éves korában meghalt. A megboldogult régebben a kereskedői pályán működött, majd később a város szolgálatába lépett s itt mint pontos, megbízható tisztviselő megnyerte ugy felebbvalói, mint a nagyközönség rokonszenvét és tiszteletét. Négy évvel ezelőtt megvált állásától s azóta sokat betegesedett. Neje és fia önfeláldozó ápolása dacára tegnap áldozatul esett a lassan pusztuló kórnak. Az elhunytat, a kiben Filkovié Boldizár m. th. főjegyző édesapját gyászolja, holnap délután 3 órakor temetik el a Hunyadi-utcai gyászházból. A halálozásról a család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:

Özv. Filkovié Pálné szül. Baumbach Josefina, ugy a saját, mint gyermekei Lujza, férjezeit Feletár Nándorné, Filkovié Boldizár és a fölirrott legközelebbi rokonai nevében mélyen szomorodott szívvvel jelentü, hogy felejtelhetetlen forrón szeretett férje nemes Filkovié Pál hosszas szenvedés és a helotti szentség felvétele után, folyó évi november hó 21-én este 8 órakor, 67 éves korában, az Urban elszenderült. A boldogultnak hült

— Mégis csak disznóság, hogy egy pohár vizért a konyhába kell menni! Hogy egy rongyos pohár vizért egész utazást kell megtenni! S aztán ne kapjon az ember náthát!

Végre csinál voltam. Kinyitottam azt az ajtót, mely a főfolyosóra vezetett s mikor kiertem, kétszer is ráfordítottam a kulcsot. Meg voltam mentve. Mikor fölocsudtam rémületemből, futottam, hogy értesítsem az esetről a szálló személynézet.

Nyolc ember alig bírta kihuzni a nyomorultat a rejtékelyéről s addig lefogni, míg a rendőrségnek átadhatták.

Ez az egyetlen eset, kedves barátom, hogy a félelemmel megismerkedhettem, hogy rettenetes aggodalmakat állottam ki, de beláthatja, hogy volt is okom rá.

Mikor másnap a tükörbe tekintettem, hogy felöltözködjem a rettenetes éjszaka után, azt láttam, hogy fekete hajam közt néhány fehér szál jelentkezik. Vagy csak úgy rémlett? Vagy már azelőtt is ott volt s nem vettem észre?

Mindegy. Annyi bizonyos, hogy életemet annak köszönhetem, hogy nagy dr. hányos vagyok. Orvosom ugyan határozottan tiltott tőle, de még most is dicserem az eszemet, hogy akkor nem követtem a tanácsát. Mert ha akkor azt a cigarettát el nem szívom, most aligha lenne szerencsém önhöz s aligha hallhatta volna tőlem ezt a históriát.

Robert de Machiels.

tetemei folyó évi november hó 23-án délután 3 órakor fognak a Hunyadi-utcai gyászházból a róm. kath. temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat folyó évi november hó 24-én délelőtti 10 órakor lesz a helybeli róm. kath. plébánia templomban az ezek urának bemutatva. Áldás és béke lengjen drága porai felett. Feletár Nándor, vő. Feletár Livia, Emil, Béla, Loránt és József, unokák. Hesse Eda és neje szül. Baumbach Nelly, Feletár Béla, Baumbach József és neje szül. Olajos Gizella, Dr. Feletár Emil, sógorok és sógoronők.

— **Lauka Gusztáv emléke.** Ismeretes, hogy a nagybecskereki kaszinótársulat megfestette néhai kitünő poétánk, a kaszinó tiszteletbeli tagjának arcképét. A festmény már elkészült s a kaszinó választmánya elhatározta, hogy a legközelebbi rendes közgyűlésén ünnepiesen leleplezi.

— **Tallian Emil újabb afrikai útja.** Tallian Emil törökkanizsai járási főbíró tudvalevőleg e hó 25-én utazik el újabb afrikai expedíciójára. A járás jegyzői kara tegnap a szokásos értekezletre gyűlvén össze, az alkalmat felhasználta arra, hogy a főbírónak, ki több hónapra távozik, az időre szívélyes bucsút mondjon.

— **Országos gazdakongresszus Nagybecskereken.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület karöltve vármegyénk gazdasági egyesületével, 1905. évi január hó folyamán Nagybecskereken országos gazdakongresszust fog rendezni. A kongresszus részletkérdéseinek megbeszélése céljából november hó 23-án délelőtti 10 órakor szűkebb-körü értekezlet lesz tartva a megyei gazdasági egyesület hivatalos helyiségében, melyen Budapestről az O. M. G. E. képviselőiben Jászonszky Pál és Zórád István titkárok fognak megjelenni. Jászonszky Pál és Zórád István titkárok délután részt fognak venni a kenderkikészítő telep létesítése céljából a városházán tartandó értekezleten is, melyen Zórád István előadást is fog tartani.

— **Nyilatkozat.** Vettük a következő nyilatkozatot:

Tekintetes szerkesztőség!

A „Nagybecskereki Hírlap” folyó év és hó 21-ikén megjelent számában a „Megyeháza szennyezőse” cím alatt egy cikket közzött, mely személyemmel és ezzel kapcsolatosan az előfogatási árlejtes körül végigjárt „kisdéd játékról” emlékezik meg. Azt hiszem nem csüldöm, ha azt gondolom, hogy a cikket ugyanaz a mindenáron szerepelni vágyó megyebizottsági tag írta, aki a legutóbbi törvényhatósági közgyűlésen ugyancsak a nagybecskereki előfogatási ügy tárgyalása alkalmával burkolt gyanúsítással megvádolt s kinek ott nyomban megfeleltem, előadván, hogy ez ügyben mindig a képviselőtestület túlnyomó többséggel hozott határozatait hajtottam végre s ezt fogom ezután is tenni, bármennyire is rosszul essék az egyeseknek. Miután a megjelent cikk alkalmas csak azt adom e ö, hogy a város közönsége az előfogatással elődeim alatt két ízben árlejtes kirírása nélkül meghosszabbította a régi szerződést s midőn az elmúlt évben a szabályszerű árlejtes megtartatott, a képviselőtestület túlnyomó többsége az olcsóbb ajánlat elutasításával a régi előfogatás drágább ajánlatát fogadta el. Az ügy etikai oldalának megvilágítására pedig csak azt jegyzem meg meg, hogy az előfogatási ügy városi közgyűlési tárgyalását megelőzőleg az olcsóbb ajánlatot tevő vállalkozó három helybeli ügyvéd képviselőtestületi tagnál is járt, kérvén őket, hogy ha ügyében felszólalnak a közgyűlésen, hajlandó őket honorálni. amit az illető urak természetesen visszautasítottak.

Nagybecskerek, 1904. november hó 22-én.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

— **A nagybecskereki kenderkikészítő telep.**

A nagybecskereki kenderkikészítő telep létesítése céljából, mint már lapunkban több ízben megemlékeztünk róla, november hó 23-án d. u. 3 órakor nagyszabású értekezlet lesz tartva a polgármester elnöklése alatt a városháza nagytermében. Felhívjuk a meghívott közönség figyelmét ezúton is, hogy ezen nagyfontosságú értekezleten minél számosabban jelenjenek meg. Nagyon szeretnők, ha lapunk legközelebbi számában már az ezen gyűléshez fűződő sikert regisztrálhatnánk, mert városunkra nézve valóban nagy fontosságú dolog lenne, ha ezen ipartelep, melynek nagy állami támogatásra van kilátása, létrejöhetne.

— **Tifusz a kaszárnyában.** Néhány nap óta az egész városban elterjedt a hír, hogy a nagybecskereki Rezső-laktanyában veszedelmes tifusz-járvány kapott lábra s hogy már eddig is számosan

huzta meg magát az ágy alatt s talán órák óta van itt, türelmesen várakozva arra, míg hazatérek, lefeszem s elnyom az álmom, hogy azután belekezdhessem a mesterségembe . . . fölfogtam azt is, hogy nem lévén nálam semmi fegyver, el vagyok veszte a legcsekélyebb kiáltásra, a legcsekélyebb gyanus mozdulatra, a félelem legcsekélyebb jelére.

Izzadság verte ki a homlokomat . . . A félelem, a rettenetes félelem először bénította meg a tagjaimat életemben. A remegéstől szinte vacogtak a fogaim. Képtelen voltam megmozdulni, képtelen lettem volna szólni. Nyugodtan feküdtem pár pillanatig s azután lassanként sikerült úramat vennem magamon.

Kinyújtózkodtam s volt erőm monolog formában fölsóhajtani: „Istenem, de szomjas vagyok”. Lassan fölemelkedtem s valami indulót fütörészve, az öltözőszoba felé mentem, pohárral a kezemben.

Az a tíz másodperc, míg a szobán lassu léptekkel végigmentem, századoknak tetszett. Attól rettegetem, hogy a gyilkos észrevevén a cseletemet, utánam sietlenkedik s készt vállaim közé szurja . . . Végre odaértem a küszöbhez, megfogtam a kilincset, de hiába nyomkodtam . . . Az ajtó kétszeresen be volt zárva.

Azt hittem, hogy meg kell bolondulnom. Éreztem, hogy minden hajam szála égnek mered. Olyan lehettem, mint egy kísértet.

Összeszedtem minden bátorságomat és visszamentem a szobába, hogy a másik ajtóhoz érjek. Utközben azt morogtam félhangosan:

betegedtek meg. Dr. Plech Szilárd megyei főorvostól szerzett információk alapján megnyugtatóan közölhetjük, hogy a hir nem felel meg teljesen a valóságnak, mert mindössze csak két katona betegedett meg, azok közül is csak egy súlyosan. Az egészségügyi hatóság a betegség továbbterjedését megakadályozandó, a legszigorúbb óvintézkedéseket tette meg.

— **Adományok a TAC-nak.** A Torontái Athletikai Club* mai közgyűlésére összeállították a folyó év május hó 7-én és 8-án rendezett országos kardvívóverseny alkalmából befolyt adományok jegyzékét, amely szerint Lowiser Antalné gyűjtőívén befolyt 29 korona, Vincehidy Ernőén 395. korona, Tóth Rezsőén 30 korona 90 fillér, Nagy Sándorén 29 korona, ifj. Tullics Györgyén pedig 11 korona. Ezen kívül gróf Csekonics Endre 50 koronát, a nagybecskereki takarékpénztár 50, a torontálmegyei takaréki és hitelbank 50, a nagybecskereki népbank 20, báró Dániel Ernő nagygáji uradalma 20, Winkler Ignác 10, a közgazdasági bank pedig 20 koronát adományozott a verseny céljaira. A nevezésekből befolyt 70 korona, az akadémia jövedelme 229 korona, a táncmulatságból befolyt 80 korona, a bankettből pedig 150 korona. A rendező-bizottsági tagok gyűjtése 77 korona és 40 fillér. Ezen pénzadományokon kívül tiszteletdíjakat adományoztak. A honvédelmi miniszter egy ezüst szivarszelencét: gróf Karátsznyi Jenő egy nagy álló órárt, gróf Nákó Sándor ezüst billikomot, dr. Vincehidy Ernő ezüst szivarszelencét, Payka Vilmos pedig ezüst emlékéremet adományozott. Ezen adományokért most ezuton is hálás köszönetet mond az elnökség.

Felhívás! A legjobb hírnévnek örvendő Kiss Károly és Társa bankháza Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. sz., felhívja a t. olvasóközönséget, hogy osztálysorsjegyekre vonatkozó rendelkezéseiket azonnal küldjék be, mert a buzás már csütörtökön, e hó 24-én kezdődik. Gondoljanak arra, hogy Kiss szerencséje Nagy!

— **Szilveszter-estély.** A nagybecskereki könyvnyomdászok szakegyesülete december hó 31-én az Ellmer-féle vendéglő helyiségeiben nagyszabású Szilveszter-estélyt rendez. Az estélyre szóló meghívókat legközelebb fogják kibocsátani.

Szálloda átvételi jelentés. Mely tisztelettel vagyok bátor az igen tisztelt közönség becses tudomására adni, hogy a helybeli Rózsa-szállodát f. évi december havában saját üzembebe veszem. Hosszu éveken át szerzett szakképzettségem és legutóbb is mint a főváros egyik legelőkelőbb klubjának vendéglőse, joggal táplálom azon reményt, hogy Nagybecskerek nagyon tisztelt uri közönségének finomult izlését minden tekintetben ki fogom tudni elégíteni. A kávéháznak teljesen a legmodernebb izlés szerinti átalakítása által pedig az uri közönségnek kellemes találkozóhelyet önjöttok nyújtani. Kitűnő tisztelettel Kovács József, az „Othon” írók és hírlapírók klubjának vendéglőse.

— **Tánc-estély.** A torontál-ozorai ifjuság december hó 10-én az ottani Ludwig-féle vendéglő helyiségeiben a szegény iskolás gyermekek felruházására jótékonycélú táncestélyt rendez. Belépődíj személyenként 1 korona, családjegy 2 korona 50 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak.

— **Eifogott vasuti betörök.** Megirtuk, hogy e hó 10-én este, mikor a tehervonat Valkány állomásba ért, ez idő alatt, míg a vonat állott — 11 perc — megrohaná egy banda az egyik vaggont, feltörte és több zsák lisztet ellopt. A csendőrség a nyomozást megindította és Pecia Péter, Csuresi Ilés, Merzsa Simon, Csuresi Tamás, Csuresi Pál és Préda Mátyás valkányi lakosok személyében elfogta.

— **A szellemidéző.** A családnak ügyes nemét eszelte ki Lupsa György né sz. Tódor Teréz nagyszüzi asszony. Több nagyközlési cselédt rávett arra, hogy ruhát adjanak neki s akkor ő szellemidézésével boldoggá teszi őket, de ha nem adnak ruhát, akkor összeszaradnak. Ily módon 50 korona értékű ruhát csalt ki. A szellemidéző asszonyt a csendőrség vette pártfogásába.

Irodalom.

* **Az Országos Irodalmi Szövetség kiadványai.** Az ország 24 irodalmi és közművelődési egyesületéből álló „Országos Irodalmi Szövetség” alig másfél éves fennállása után, irodalmi esemény számba menő módon bizonyította be a napokban életképességét, midőn ez évi kiadványainak 5 kötetét a nyilvánosság elé bocsátotta. A kötetek jeles magyar íróknak dícséretreméltó alkotásai. Barsony István: „Magányos órák” című műve szebbnél-szebb vadisképek és hangulatrajzok sorozata. A természet poéta-lelkű írója mestéri alkotásokkal járul e kötetben előző sikereihez.

Békési Antal ugyan nem tartozott eddig az ugynevezett „divatos” írók sorába, de most meg-

jelent és „Az Életből” vett rajzaival méltán került be legjobb elbeszélőink közzé. Elbeszéléseiben mély megfigyelő képességgel bájos történeteket mond el abból a világból, ahol a szív és az érzés a legnagyobb hatalom.

Endrődy Sándorról, a magyar lyrai költők legjelesebbjéről elég annyit szólnunk, hogy ismét megjelent egy kötete. A „Tarlóvirágok” a nagy poéta e gyöngyszemekből álló műve, legutóbbi írt költeményeit foglalja magában.

Mit mondjunk Rákosi Viktorról, ki „Elbeszélések” című kötetével járult hozzá e sorozat értékességéhez. Az egyszerű cím mögött a játszi humor és az aranyos kedély megnyilatkozásai viszik ragadják magukkal az olvasót a jókedv, a kacagás birodalmába.

„Csak egy bokor muskátli” . . . az, ami Szikra tollából került ki, de ez a bokor egy beláthatlan nagy virágos kert színpompájában dúlakodik. Az asszonyi szív érző melegével, elbeszélő hangjának bájjával éneklő meg, a magyar föld szeretetét, a családi élet boldogságát, a szerelmes leány szivgyötrelmét s boldogságteljes kedélyvilágát, a mindennapi élet apró cseprő s mégis oly sokat mondó eseményeit.

A magyar irodalom termékei önzetlen terjesztésének és az olvasási kedv növelésének érdekében hozhatta meg csak az „Országos Irodalmi Szövetség” azt a nagy áldozatot, hogy előbb említett öt kötetet, mint a folyó évi illetéket összes pártoló tagjainak a 4 korona évi tagsági díj ellenszolgáltatásul szétküldötte. Ujabb tagsági jelentkezéseket a 3 éves ciklusra még mindig elfogad a szövetség főtükári hivatala (Budapest, Luther-utca 1/a. földszint 1.) s a tagsági díj befizetése után postafordultával megküldi az 5 kötetből álló sorozatot.

TÁVIRATOK.

A politikai helyzet.

A szabadelvű pártból.

Budapest, november 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Félhivatalosan jelentik: A szabadelvűpárt helyiségeiben a hangulatot a legparányibb módon sem volt képes megrontani a kilépések híre, a mire el volt készülve mindenki. Sőt ellenkezőleg, a vasárnap nagygyűlés, melynek impozáns lefolyását a független polgárok sok ezrének lelkesedése olyan hatalmassá tette, minden kicsinyítő hazudozás dacára megmutatta a pártnak, hogy a mit tett és tesz, az jól, bölcsen, hazafiasan volt téve, a milyen kívánatos, épp olyan biztosan remélhető, hogy az ország lakosságát ezek a ferdtetések megteveszteti nem fogják. Erre a célra pedig a sajtáságosan egyesült ellenzéki pártok ugyancsak törekednek. Alkotmányunkkal teljesen ellenkezően belevonják izgató akciójukba magát a királyt, akit pedig a Ház benső szabályai körül forgó vitába belevonni mai képtelenség; épp olyan képtelenség a nemzethez intézendő manifesztumok, a mely bölcsen hallgat arról a tömérdek törvénysértésről, a mit az obstrukció elkövetett és alkotmány-sértésnek igyekszik feltüntetni az egyetlen házszabálysértést, a melynek pedig egyetlen következménye lehet csupán: az, hogy ezentul a törvények fognak tiszteletben tartani.

Wekerle mint közvetítő.

Budapest, nov. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Mint a bécsi „Fremdenblatt” mai száma írja, a király a politikai helyzetben Wekerle Sándort közvetítéssel bizná meg. A lap szerint Wekerle a kormány utasításai szerint járna el ebbeli működésében.

Tüntetés az egyetemen.

Budapest, november 22. (A „Torontál” ered. távirata.) A tudományegyetemen ma kisebbfajta tüntetés volt Nagy Ferenc és Láng egyetemi tanárok ellen. A tüntetők nem tudtak valami nagy port felválni s lármájuk hamarosan véget is ért.

Az orosz-japán háború.

A mandzsuriai harcokról.

Budapest, november 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tokióból táviratozzák: A főhadiszállás tegnap Oyama marsall következő, 18-iki keletü jelentését kapta: Ma napfeltekor egy ellenséges csapat lámadást

intézett Szinlungtunra, de visszaverték. Ma délelőtt óta az ellenség Sahopu közeléből közvetve tüzel állásainkra mozsarakkal és tábori ágyukkal, de kárt nem tett. Sziamiancsunál egy orosz gyalogsapatot fedezünk fel és reájuk is löttünk, mire a csapat nagy rendtelenségben a közel lévő faluba menekült.

Budapest, november 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Mukdenből jelentik, Mandzsuriaiban a hideg egyre keményebb mértékben uralkodik. A kemény hideg és a rossz táplálkozás következtében az orosz csapatok között skorbut lépett fel.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, november 22. (A „Torontál” ered. táv.) New-Yorki távirat szerint oda ismét az a hír érkezett, hogy Stössel és Nogi között tárgyalások folynának a vár feladására.

Egy Port-Arthurból Szentpétervárra intézett levél, a melyet egy port-arthuri tiszt írt, rendkívül panaszkodik a helyörség s a lakosság borzalmas helyzetéről. A tiszt azt is írja, hogy a helyörség egy része a mult héten már fel is lázadt s Stössel csak nagy erővel tudta elfojtani a lázongást.

A király Gödöllőn.

Budapest, november 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király tegnap este a kihallgatás után ismét visszatért Gödöllőre, ahol ma reggel szép sikerrel vadászott. Az eddigi megállapodások szerint a király csak jövő hétfőn jön be ismét Budapestre.

A darabant-testörség.

Budapest, november 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint illetékes helyről jelentik, a darabant-testörség szervezése erősen folyik. A szervezés ő felsége parancsára a legtökéletesebb magyar történelmi stílusban történik. Az új testőrcsapat ruházata, fegyverzete ősi magyar lesz. Kiváló izlésű és a történelmi tudás tekintetében legkitűnőbb szakértők válogatják össze a ruházatot és fegyverzetet. Biztosra vehető, hogy a végleges megállapodás, mely legközelebb megtörténik, a művészi izlésnek és a nemzeti reminiszccenciák kegyelettel ápoli igényeinek teljesen megfelel. Erre különben nagymennyiségű, jóformán kimerítő adatgyűjtemény áll a bizottság rendelkezésére. Az új darabant-testörség ruházata és fegyverzete komoly történelmi tanulmány eredménye lesz.

Kivándorlás Fiumén át.

Budapest, november 22. (A „Torontál” eredeti távira a.) Mint Fiuméből jelentik, tegnap reggel 500 kivándorlót kellett ismét külön vonaton Antwerpenbe szállítani. Holnap a „Szlavonia” gőzösön 1800 kivándorló indul utnak.

Havazás.

Budapest, november 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az országos meteorologiai intézet jelentése szerint az éjszaka az egész felvidéken nagy havazás volt. Galiciában egyes helyeken a vasuti közlekedés is megakadt.

Határidő-üzlet.

Budapest, november 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra) 1905.	10.07—
Tengeri (májusra) 1905.	— — —
Zab (áprilisra) 1905.	7.49—
Rozs (áprilisra 1905.)	7.11—

Nyilttér.*)

Külön értesítés helyett:

Dr. Láng Béla temesvári ügyvéd, folyó hó 29-én házasságot köt Goldstein Böske kisasszonnyal, Goldstein Fülöp temesvári gyáros leányával.

* Az e sorvat alatt közöltékért nem vállal felelősséget . . . . .

8716/L. szám. 1904.

848-3.1

Pályázati hirdetés.

A törökbecsei járáshoz tartozó Kuman községben az üresedésbe jött I. és az esleleg megüresedendő II-ik segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. évi december hó 10-éig okvetlenül adják be, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

Törökbecsén, 1904. évi november hó 16-án.

Dr. Csávós,
főszolgabíró, vm. tb. főjegyző.

SZŐLŐOLTVÁNYOK,

amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból, teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dus gyökéretű példányok, szokványminőségben, mérsékelt árakon, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhető a

Küküllőmenti Első Szőlőoltványtelepénél Medgyesen, (N.-Küküllő-m.)

Tulajdonos: **CASPARI FRIGYES,**

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazdasági-egylet szőlészeti és borászati szakelőadója, Barbu A. Stürbey herceg romániai szőlőtelepeinek igazgatója, N.-Küküllő vármegye volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok szintén mérsékelt árakon!

Készlet 3 millió. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Oltványaim az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 nagy vízmű által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.
822-10.6

36533. sz. 1904.

Magy. kir. Államvasutak.
Bpest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetés veteményezési anyagokra.

A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége az 1905 évben szükséges alábbi anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállítandó anyagok következők: 2280 kg. fűmag vegyülék lejtőkre; 695 kg. fűmag vegyülék díszkertek fenntartásához; 50 kg. raffia szalag és 50 szelence ojtó viasz.

Ezen mennyiségek nem fix mennyiségek, hanem csak tájékozási szolgál és tartozik szállító a tényleges szükségletet, mely a fenti mennyiségeknél lehet korlátlanul több vagy kevesebb szállítani és pedig az időnként kiadandó megrendelési levelekben kitűzendő határidő alatt.

Az anyagokra vonatkozó részletes kimutatás, mely egyszersmind ajánlati mintául is használható, az üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályánál (l. d.) Budapest, Külsőkerespesi-ut 2-ik házesoportjában kapható.

Ugyanezen kimutatásban fel vannak sorolva az egyéb pályázati és szállítási feltételek. Az ajánlat 1 koronás magyar bélyeggel ellátva, lepecsételve s a borítékban: „Ajánlat a 37533/1904. számhoz” felirattal megjelölve, legkésőbb 1904. évi november hó 23-án déli 12 óráig nevezett üzletvezetőség anyagbeszerzési osztályához beérkezni kell.

Budapest, 1904. október 22-én.

(3-3) Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

5770, kbgy. sz. 1904.

844-3.2

Hirdetés.

A nagyméltóságú földmivélségi m. kir. miniszterium 53139/V/15. 1891. sz. a. kelt rendeletével a felsőtorontáli ármentesítő társulat céljaira Egres község határában elfoglalt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás f. évi december hó 20-án d. e. 10 órakor Egres községében a község házában fog megtartatni.

Felhívom tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Egres község házában 15 napi közzemlére kitűzött.

Kelt Nagybecskereken, 1904. évi november hó 14-én.

Torontál vármegyei közigazgatási bizottság.

Főispán távol:

Jankó,

alispán.

8310. szám. 1904.

841-3.2

Pályázati hirdetés.

Torontál vármegye törökbecsei járás Melence községében üresedésben levő községi állatorvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni szándékozókat, hogy felszerelt kérvényüket folyó évi december 20-ig okvetlenül terjesszék be hozzám

Javadalmazás:

Évi fizetés 900 korona; látogatási díjak a torontál vármegyei 442/904. egy. számú szabályrendelet szerint; husszemle után pedig 300 korona jövedelem várható.

Dr. Csávós
főszolgabíró vm. tb. főjegyző.

Eladom Eleméren a piacon levő nagyvendéglőmet

teljes berendezéssel a telekkel együtt, a melyhez egy 40 m.

== kőtartha ==

is tartozik, tehát gabonakereskedésre is alkalmas, továbbá

== lakóházamat, ==

egy 26 év óta fennálló kitűnő forgalmu vegyeskereskedéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást nyuj a tulajdonos

JOANOVITS BOGOLYUB,

(846-2.1)

Elemér.

Hirdetések

felvételnek a

„TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Torontál vármegye alispánjától.

29397. szám. 1904.

831-3.3

Versenyárgyalási hirdetés.

Az 1904. évi XIV. törvény cikk alapján Torontál vármegyében kiépítendő alábbi nevezett törvényhatósági közutak vállalatban létesítendő munkálatainak építési költségeire a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága az ott kiirt ügyszámok alatt az alább kitűntetett összeget engedélyezte és pedig:

- 57192/I. 1904. szám alatt az ittvarnok—basahid—törökbecsei 7-942,4 — 13 942,4 km. közti szakaszán . . . . . K. 45.060-28
- 57607/I. 1904. szám alatt a tomasevác—pancsovai 47950—51958 km. közti szakaszára . . . . . K. 15.529 11
- 58047/I. 1904. szám alatt a billéd—csenei 9—16 km. közti szakaszára . . K. 22.961-79
- 57193/I. 1904. szám alatt a bánlak—alibunári 19350 —22-632-2 . . . . . K. 11.787-21

összesen . K. 95.338-39

füllényi összeget. Ezen munkálatok végrehajtásának biztosítása érdekében zárt írásbeli ajánlati versenyárgyalást hirdetek. A fenti összegekben az utépítéshez szükséges köanyagok beszerzési ára nincs befoglalva, azokba csupán azon munkálatok költségei vétettek fel, melyek a vasúti állomásra érkező köanyagoknak a vasúti állomásból való lerakása, ezen anyagoknak a helyszínére tengelyszállítás, utalapszekrény készítése, az utalap rakása, a betorkoló feljárók kövezési munkáinak elkészítése és végül a szükséges homok beszerzése és szállítása alkalmával felmerülnek. Az utépítés többi munkálatainak elkészítéséről házi kezelésben fogok gondoskodni.

Vállalkozni minden egyes utvonatra külön-külön kell és abban az esetben, ha egy vállalkozó nemcsak egy, de több utvonatra is ajánlkozik, köteles minden egyes utvonatra külön-külön szerkesztve az írásbeli ajánlatát beadni.

Nemkülönben kötelesek az ajánlattevők a vállalt összegnek 5%-át minden utvonatra elkülönítve a nagybecskereki kir. adóhivatalnál mint bantapénzt letenni, az ajánlatához csakis a letételt igazoló adóhivatali nyugta csatolható. A versenyárgyalás nyilvánosan folyó évi december hó 5-ik napján d. e. 11 órakor fog az alispáni hivatalban megtartatni, melyen az ajánlattevő vállalkozók is jelen lehetnek. Az ajánlatok a vármegye alispánjánál ugyanaz nap d. e. 10 $\frac{1}{2}$ óráig nyujthatók be.

Később érkezett vagy távirati ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Szerződés minta, feltételek és a munkamennyiségeket előtűntető előmérték-költségvetés a nagybecskereki kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt, illetőleg reggel 9 től d. u. 1 óráig megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1904. évi november hó 15-én.

J a n k ó,
alispán.

Rámpás

== literenkint 28 krajcár ==

kapható (731-x.34)

Dr. Brájjer Lajosnál

Zápolya-utca 1. szám.

Elsőrendű

tűzifa.

Valódi porosz Kitűnő minőségű

szalon kőszén pirszén (coacs)

a Wildenstein-sagen-Richterhof-féle bányákból.

— Legjobb faszén. —

Kaphatók:

KURLÄNDER IMRE fakeskedőnél

a Kurländer-udvarban, Gizella-part 2766. sz. — Telefon 89. sz.

— Továbbá a fatelepen, Korona-utca 585/II. — Telefon 35. sz. —

785-80.13